

9ο

ΤΣΑΚΩΝΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

[17-19 Μαρτίου 2023]

ΦΑΜΠΡΙΚΑ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΛΕΩΝΙΔΙΟ ΚΥΝΟΥΡΙΑΣ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

15:30 - 16:00	Προσέλευση Συνέδρων - Εγγραφές
16:00 - 16:20	Αγιασμός
16:20 - 16:40	Χαιρετισμός Προέδρου
16:40 - 17:00	Χαιρετισμοί

Προεδρείο

Πρόεδρος: Δημήτριος Τσιγκούνης - Μέλη: Μηλιώ Κουνιά - Παναγιώτης Τσαγούρης

ΩΡΑ	Θ.Ε.*	ΕΙΣΗΓΗΣΗ
17:00 - 17:15	I	Παναγιώτης Πιστελάς <i>Ποιητής - Λογοτέχνης, πρώην πρόεδρος του Άρχείου τής Τσακωνιάς επί εικοσαετίας (1980-2000)</i> Renato Delos (Ρενάτο Δήλος) , ένας άκριτας Έλληνισμοῦ στή Μεγάλη Έλλάδα, Άπουλία
17:25 - 17:40	I	Ιερέας Γεώργιος Πετρής <i>Ιστορικός ερευνητής</i> Γιαννούλης Καραμάνος ό εύπατρίδης Πρασιώτης
17:50 - 18:05	I	Γιάννης Καμβύσης <i>Συνταξιούχος εκπαιδευτικός</i> <i>Δάσκαλος Τσακωνικής Διαλέκτου των τμημάτων του Αρχείου της Τσακωνιάς</i> Ένα γεγονός από τα χρόνια της Επανάστασης του 1821 <i>Στηρίζεται στη διήγηση του Χαράλαμπου Π. Λυσίκату</i>
18:15 - 18:30	Δ	Maxim Kissilier <i>Μέλος του Ινστιτούτου Γλωσσικών Ερευνών της Ρωσικής Ακαδημίας Επιστημών, αναπληρωτής καθηγητής του Τμήματος Βυζαντινών και Νεοελληνικών Σπουδών του Κρατικού Πανεπιστημίου της Αγ. Πετρούπολης και διευθυντής του Ελληνικού Ινστιτούτου του Κρατικού Πανεπιστημίου της Αγ. Πετρούπολης</i> Μια "επιστημονική διαμάχη" για τα Τσακωνικά και οι Τσακωνικές σπουδές
18:30 - 19:00		ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΑ ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ

Προεδρείο

Πρόεδρος: Μηλιώ Κουνιά - Μέλη: Παναγιώτης Πιστελάς - Ιερέας Γεώργιος Πετρής

ΩΡΑ	Θ.Ε.*	ΕΙΣΗΓΗΣΗ
19:05 - 19:20	Λ	Αναστασία Χείλαρη <i>Υποψήφια Διδάκτωρ Λαογραφίας - Ανθρωπολογίας του Χορού Εθνικό & Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Σχολή Φυσικής Αγωγής & Αθλητισμού (ΣΕΦΑΑ)</i> «...Μπήκαν τα Τσακωνόπουλα και ο καπετάν - Γιωργάκης, Πατήσαν τη Μονεμβασία, το παινεμένο κάστρο...» Ο χορός ως ενσώματη νοσηματοδότηση της τοπικής ιστορίας
19:30 - 19:45	Λ	Χριστίνα Βαμβούρη - Δημάκη <i>Πρώην διευθύντρια δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης</i> <i>Δράμας - Διευθύντρια 6ου Γυμνασίου Καβάλας</i> Αποτυπώσεις της καθημερινότητας και των αγώνων των Τσακωνων στα τσακωνικά τραγούδια
19:55 - 20:10	Λ	Γεωργία Σταθοπούλου <i>Σχολή Επιστήμης Φυσικής Αγωγής & Αθλητισμού, Εθνικό & Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών</i> Επαναστατικό τραγούδι και χορός. Η περίπτωση του χορού «Τρίο» στον Πραστό.
20:20 - 20:30		ΣΤΡΟΓΓΥΛΟ ΤΡΑΠΕΖΙ - ΛΗΞΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗΣ
20:45 - 21:15		<i>Ο Τσακωνικός Χορός και παραδοσιακοί χοροί στον αύλιο χώρο της Φάμπρικας Πολιτισμού από το Χορευτικό Συγκρότημα Λεωνιδίου, με δασκάλα την κα. Χριστίνα Μάνου</i> ΔΕΙΠΝΟ

* Θεματική Ενότητα: Διάλεκτος, Λαογραφία, Ιστορία

Προεδρείο

Πρόεδρος: Παναγιώτης Πιστελάς - Μέλη: Ιερέας Κωνσταντίνος Κουρμπέλης - Άννα Λυσικάτου Κουτίβα

ΩΡΑ	Θ.Ε.*	ΕΙΣΗΓΗΣΗ
09:00 - 09:30		Προσέλευση Συνέδρων - Εγγραφές
09:30 - 09:45	Λ	Γρηγόρης Τσούχλης <i>Εκπαιδευτικός - ΔΡ. Λογοτεχνίας, ΠΤΔΕ Αθηνών</i> Κώστας Ουράνης: Λαογραφικές και κοινωνιολογικές καταγραφές πάνω στην ποικιλομορφία της Τσακωνικής κοινωνίας. Από τις μεγαλοαστικές οικογένειες στις βουκολικές φιγούρες.
09:55 - 10:10	Λ	Μαρία Παρασκευά <i>Κοινωνική Ανθρωπολόγος - Υποψήφια Διδάκτωρ, Εθνικό & Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Τμήμα Φιλολογίας, Τομέας Βυζαντινής Φιλολογίας και Λαογραφίας</i> Εσωτερική ιεράρχηση των γενών και η σχέση τους με τους πύργους και τα πυργόσπιτα της Τσακωνιάς
10:20 - 10:35	Λ	Βασιλική Τζαβέλλα <i>Προϊσταμένη Δ/νσης Παιδείας, Πολιτισμού & Αθλητισμού - Περιφέρεια Πελοποννήσου</i> Η πολιτιστική πολιτική στην τοπική αυτοδιοίκηση. Λαϊκός πολιτισμός και τοπική ανάπτυξη
10:45 - 11:00 ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΑ	Ι	Γεώργιος Γαλέος <i>Πολιτικός Επιστήμων - Ιστορικός Ερευνητής</i> Τσακωνες αγωνιστές και αριστείες
11:00 - 11:30		ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ

Προεδρείο

Πρόεδρος: Κώστας Τροχάνης - Μέλη: Μαρία Παρασκευά - Γεώργιος Παπαθανασόπουλος

ΩΡΑ	Θ.Ε.*	ΕΙΣΗΓΗΣΗ
11:30 - 11:45	Ι	Ηλίας Γιαννικόπουλος <i>Ιστορικός ερευνητής - Διδάκτωρ του Πανεπιστημίου Εδιμβούργου</i> Αναγνώστης Γκελμπερής: Από όργανο της εξουσίας, μάρτυρας της ελευθερίας
11:55 - 12:10	Ι	Αντώνιος Τάντουλος <i>Ιατρός - Ερευνητής</i> Οι οικισμοί, τα κάστρα, οι μύθοι και ένα νησί - φάντασμα στους χάρτες της Τσακωνιάς
12:20 - 12:35	Δ	Στρατηγούλα Ρήγα <i>Γλωσσολόγος, ΜΑ Γλωσσολογίας, Πανεπιστήμιο Πατρών</i> Γλωσσική επαφή στην Τσακωνική διάλεκτο: Δάνειες λέξεις από την Τουρκική και την Κοινή Νέα Ελληνική
12:45 - 13:00	Δ	Νίκος Μουτζούρης <i>Γλωσσολόγος - Ερευνητής στο Κέντρο Ερεύνης των Νεοελληνικών Διαλέκτων και Ιδιωμάτων, της Ακαδημίας Αθηνών</i> Η δωρική διάλεκτος ως ονοματοθετικός παράγων στην ελληνική γλώσσα
13:00 - 13:15		ΣΤΡΟΓΓΥΛΟ ΤΡΑΠΕΖΙ - ΛΗΞΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗΣ

* Θεματική Ενότητα: Διάλεκτος, Λαογραφία, Ιστορία

Προεδρείο

Πρόεδρος: Ευγενία Ρουσάλη - Μέλη: Αναστασία Χείλαρη - Στρατηγούλα Ρήγα

ΩΡΑ	Θ.Ε. *	ΕΙΣΗΓΗΣΗ
16:00 - 16:30		Προσέλευση Συνέδρων - Εγγραφές
16:30 - 16:45	Λ	Αγγελική Πολίτη <i>Εκπαιδευτικός ΠΕ06 Αγγλικής, Πρότυπο Γυμνάσιο Ιλίου Ειδικευση στην παιδαγωγική αξιοποίηση ψηφιακών μέσων/τεχνολογιών</i> #TsakoniART Διαγωνισμός ψηφιακών έργων για την Τσακωνιά: Ο ρόλος της κοινότητας στη διαφύλαξη της τσακωνικής άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς
16:55 - 17:10	Λ	Γυμνάσια Λεωνιδίου, Τυρού, Αγίου Ανδρέα, Άστρους Ευαγγελία Βούλγαρη , διευθύντρια Γυμνασίου Π. Τυρού - Υποψήφια διδάκτωρ Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής Μεταξία Καττή , διευθύντρια Γυμνασίου Λεωνιδίου - Μ.Α. Πανεπιστημίου Κρήτης, σχολής Επιστημών Αγωγής Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα «Ένα ταξίδι στον Τσακωνικό Πολιτισμό»
17:20 - 17:35	Ι	Ίερέας Γεώργιος Πετρήs <i>Ιστορικός ερευνητής</i> Ή διαθήκη του Γιαννούλη Καραμάνου
17:45 - 18:00	Ι	Αθανάσιος Φωτόπουλος <i>Πρ. Καθηγητής Νεότερης Ελληνικής Ιστορίας στο Παν/μιο Πατρών</i> Η συμμετοχή των Τσακωνών στα Ορλωφικά (1769-1771)
18:00 - 18:30		ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ

Προεδρείο

Πρόεδρος: Δημήτριος Τσιγκούνης - Μέλη: Παναγιώτης Τσαγγούρης - Γιάννης Καμβύσης

ΩΡΑ	Θ.Ε. *	ΕΙΣΗΓΗΣΗ
18:30 - 18:45	Ι	Μιχάλης Ξυδιάs <i>Πρασιώτης εκπαιδευτικός - συγγραφέας</i> Κρίσιμες αποφάσεις στην Τσακωνιά τη δύση του 1820 και την ανατολή του 1821
18:55 - 19:10	Ι	Γεώργιος - Κωνσταντίνος Πήλιουρας <i>ΜΑ Ιστορία και Διδακτική της Ιστορίας - Λαογραφία και Πολιτισμός Εθνικό & Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών</i> Όψεις των Τσακωνών στα απομνημονεύματα του Κανέλλου Δεληγιάννη
19:20 - 19:35	Ι	Κατερίνα Κουτουξιάδου <i>Διδάκτωρ Ιστορίας Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Ιστορίας Παντείου Πανεπιστημίου, Σύμβουλος Β/βαθμιας Εκπαίδευσης</i> Πρακτικές χρηματοδότησης του εκπαιδευτικού δικτύου της Τσακωνιάς κατά τον αγώνα του 1821 μέχρι και την καποδιστριακή περίοδο. Η συμβολή του Μητροπολίτη Βρεσθένης Θεοδώρητου
19:45 - 20:00	Ι	Δημήτρης Μιχαλόπουλος <i>Ιστορικός, Τακτικό μέλος και εκπρόσωπος στην Ελλάδα της Académie des Arts ets Sciences de la Mer</i> Τσακωνιά και έναρξη της Επανάστασης
20:10 - 20:25	Λ	Δημήτρης Παυλόπουλος <i>Καθηγητής Ιστορίας της Τέχνης, Εθνικό & Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών</i> Δύο Αθηναίοι γλύπτες στο Λεωνίδιο των αρχών του Κ' αιώνα. Μια ανάρμωση σχέση
20:25 - 20:30	Ι	Ευγενία Δολιανίτη <i>Φιλολόγος - Ποιήτρια</i> "Σκλάβοι Πολιορκημένοι" απαγγελία ποιήματος από την φιλόλογο Ελένη Πουτσελά
20:30 - 21:30	Λ	Γενικό Λύκειο Λεωνιδίου "Η συμβολή των Τσακωνών στην μάχη των Δερβενακίων" <i>Προβολή θεατρικού, από την σχολική γιορτή του 2016, Υπεύθυνη καθηγήτρια κα. Ευαγγελία Κυρίου, φιλόλογος</i>
21:30		ΛΗΞΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗΣ
		ΔΕΙΠΝΟ

Προεδρείο

Πρόεδρος: Γεώργιος Πήλιουρας - Μέλη: Ευγενία Δολιανίτη - Σοφία Καμβύση

ΩΡΑ	Θ.Ε.*	ΕΙΣΗΓΗΣΗ
09:30 - 10:00		Προσέλευση Συνέδρων
10:00 - 10:15	Ι	Ιωάννης Μπουγάτσος <i>συνταξιούχος καθηγητής θεολογίας / φιλόλογος - συγγραφέας</i> Εγκύκλιου του Διονυσίου Κυνουρίας ως Προέδρου της Ιεράς Συνόδου 1836 -1840, με ανάλογη αναφορά στον τύπο της εποχής
10:25 - 10:40	Δ	Αριστείδης Κορολόγος <i>Φιλόλογος, τέως Προϊστάμενος των Γ.Α.Κ Τοπικού Αρχείου Λεωνιδίου</i> Ιχνηλασία στα τοπωνύμια της Νότιας Κυνουρίας και ιδιαίτερα της Τσακωνιάς
10:50 - 11:05	Δ	Παῦλος Πιτσελάς Τσάκωνες, Τσακωνίαι και σημασιολογία
11:15 - 11:30	Ι	Χαράλαμπος Μηνάογλου <i>Δρ Νεώτερης Ιστορίας, του τμήματος Ιστορίας - Αρχαιολογίας του Εθνικού & Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών</i> Ο κύκλος του Δημήτρη Παπαρρηγόπουλου στην Κωνσταντινούπολη
11:30 - 12:00		ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ

Προεδρείο

Πρόεδρος: Γεώργιος Κωνσταντίνος Πήλιουρας - Μέλη: Αριστείδης Κορολόγος - Ελένη Μάνου

ΩΡΑ	Θ.Ε.*	ΕΙΣΗΓΗΣΗ
12:00 - 12:15	Λ	Ελένη Τσαγκούρη <i>Μεταδιδακτορική ερευνήτρια στο Vrije Universiteit Brussel (VUB)</i> Συστηματική ανασκόπηση του τρόπου κατασκευής και λειτουργίας των καμινιών και της δράσης των καμιναραίων της Καστανίτσας
12:25 - 12:40 ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΑ	Λ	Μαριεύη Μαστοράκη <i>ΠΜΣ Λαογραφικές Σπουδές: Θεωρία και Εφαρμογές Λαϊκού πολιτισμού, Εθνικό & Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών</i> Το ψωμί ως δώρο: Το έθιμο της διανομής του Κασμάτσι
12:50 - 13:05 ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΑ	Ι	Σουσάνα Χείλαρη <i>Ερευνήτρια</i> Στρατιώτες στην Τσακωνιά και άλλους τραχιούς τόπους. Περιπτώσεις 1. Κόκκινος 2. Κουρτέσης
13:15 - 13:30 ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΑ	Ι	Γεώργιος Γαλιός <i>Πολιτικός Επιστήμων - Ιστορικός ερευνητής</i> Εμμανουήλ Χ#. Τζούχλος, Ένας γνωστός, μα... τόσο άγνωστος!
13:15 - 13:30 ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΑ	Ι	Ευαγγελία Γεωργιτσογιάννη <i>Καθηγήτρια Ιστορίας της Τέχνης και του Πολιτισμού Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο Αθηνών</i> Η Διασπορά των Τσακωνών: Τσάκωνες στις Παραδουνάβιες Ηγεμονίες (Ρουμανία)
13:30 - 13:45		ΣΤΡΟΓΓΥΛΟ ΤΡΑΠΕΖΙ - ΛΗΞΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗΣ

«Ευχαριστούντε πρεσβού»

Επισκεφθείτε την ιστοσελίδα μας: <http://www.tsakonianarchives.gr/>
Ακολουθήστε μας στο Facebook: <https://www.facebook.com/tsakonian.archives/>
Ενημερωθείτε για το 9ο' Τσακόνικο Συνέδριο 17-19/3/2023: <http://www.tsakonianarchives.gr/material/9conference/>

ΣΕ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

ΔΗΜΟΣ
ΝΟΤΙΑΣ ΚΥΝΟΥΡΙΑΣ
MUNICIPALITY OF SOUTH KYNOURIA - GREECE

Πάροννας α.ε.
Αναπτυξιακός Οργανισμός Ο.Τ.Α.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

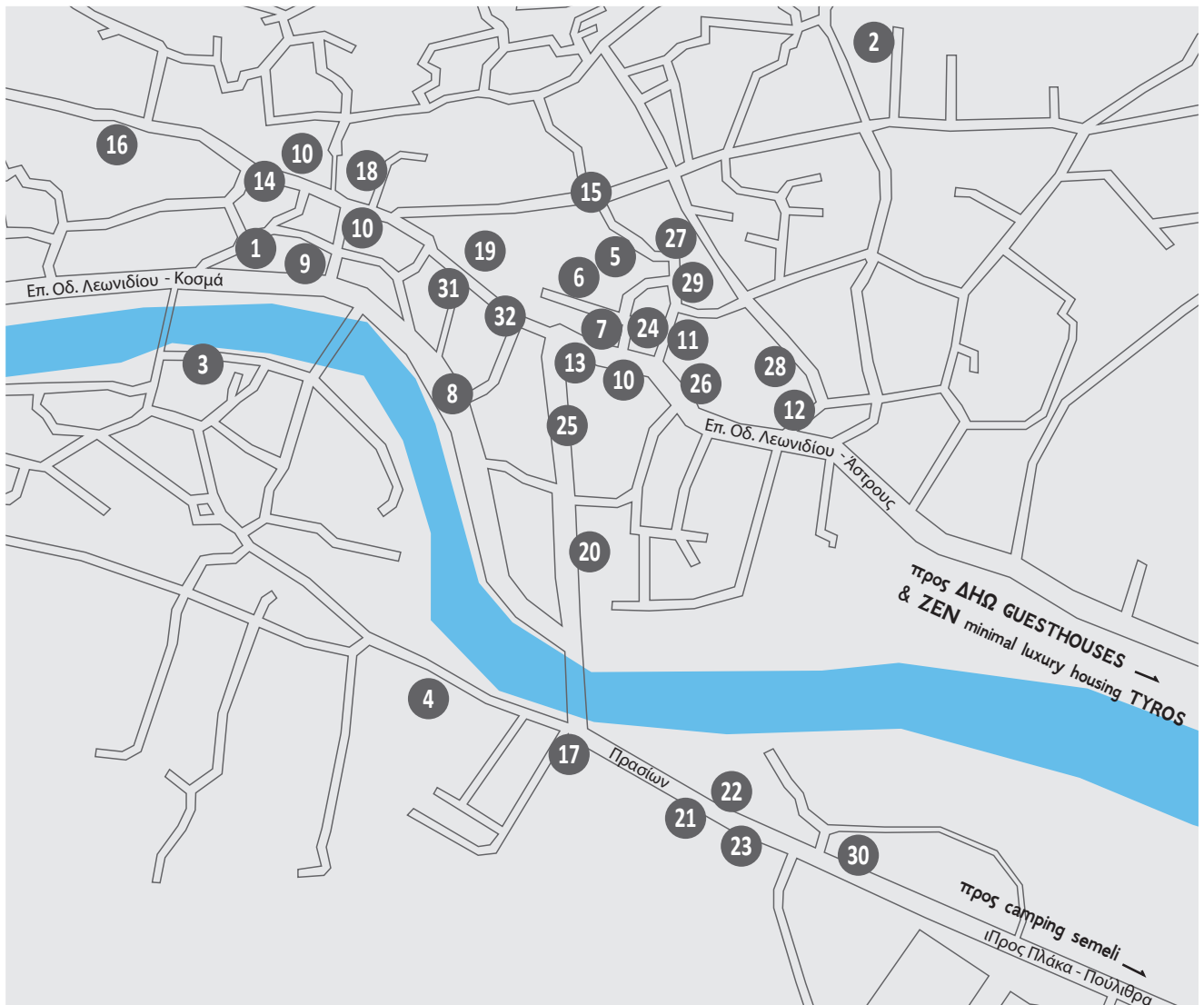
ΧΟΡΗΓΟΙ

Semeli Camping

ZEN
minimal luxury housing
TYROS

ΞΕΝΑΓΗΣΕΙΣ

στους Πολιτιστικούς - Μουσειακούς χώρους
του Λεωνιδίου

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 17/3/2023

- 13:00 - 16:00 Κέντρο Πληροφόρησης Λεωνιδίου για τη χλωρίδα και την πανίδα
- 18:00 - 19:00 Μουσείο της Φάμπρικας Πολιτισμού

ΣΑΒΒΑΤΟ 18/3/2023

- 13:00 - 16:00 Κέντρο Πληροφόρησης Λεωνιδίου για τη χλωρίδα και την πανίδα
- 13:00 - 15:00 Πύργος Τσικαλιώτη
- 18:00 - 19:00 Μουσείο της Φάμπρικας Πολιτισμού

ΚΥΡΙΑΚΗ 19/3/2023

- 11:00 - 13:00 Κέντρο Πληροφόρησης Λεωνιδίου για τη χλωρίδα και την πανίδα
- 11:00 - 12:00 Μουσείο της Φάμπρικας Πολιτισμού
- 13:00 - 15:00 Πύργος Τσικαλιώτη & Αρχοντικό Τσούχλου

ΧΑΡΤΗΣ

01. Δημαρχείο Φάμπρικα Πολιτισμού	17. Πρωτόκολλο καφέ
02. Κέντρο Υγείας Λεωνιδίου	18. Αρχοντικό Χατζηπαναγιώτη
03. Αστυνομικό Τμήμα	19. Πιτσαρία Εν Λεωνιδίου
04. Πυροσβεστική	20. Δημοτικό Σχολείο
05. Κήπος Παλαιού Δημαρχείου	21. Γυμνάσιο - Λύκειο
06. ΚΕΠ / ΚΕΡ	22. Εστιατόριο Πρυτανείο
07. Ταχυδρομείο	23. Καφέ Τερπνό
08. ΚΤΕΛ / Διπορτο καφέ	24. Πλ. 25ης Μαρτίου
09. ΤΑΧΙ	25. Πλατεία Ηρώων
10. Φαρμακεία	26. Πύργος Τσικαλιώτη
11. Κάλυε καφέ Μπάρ	27. Αρχοντικό Τσούχλου
12. RedRock καφέ Πιτσαρία Γιουζελίτο	28. Κέντρο πληροφόρησης Λεωνιδίου για τη Χλωρίδα του Πάρνωνα
13. ΑΤΜ Εθνικής Τράπεζας	29. Αναπτ. Πάρνωνα
14. ΑΤΜ Τράπεζας Πειραιώς	30. Εστιατόριο Μουριά
15. Αρχοντικό Χιώτη	31. Καφέ Αγκωνή
16. Εστιατόριο Μητρόπολη	32. Καφέ / Μπάρ Κασέτα